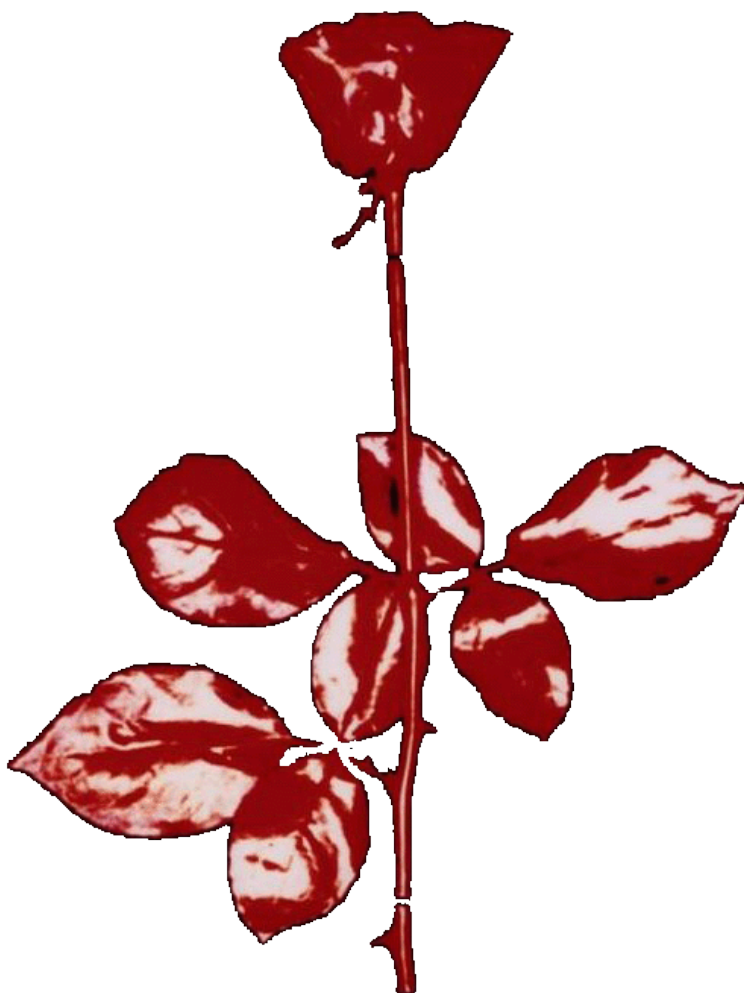

SORTEDAMSKOLENS SORG- OG KRISEPLAN

Indholdsfortegnelse

Forord:	3
1. I tilfælde af død i en elevs nærmeste familie	3
2. I tilfælde af alvorlig sygdom i en elevs nærmeste familie	4
3. I tilfælde af en elevs død	5
3.1 <i>Dagen efter beskeden om dødsfaldet:</i>	6
3.2 <i>Inden begravelsen</i>	6
3.3 <i>Efter begravelsen</i>	6
4. I tilfælde af en elevs alvorlig sygdom	7
4.1 <i>Vurdering af faglig og social skoledeltagelse i forbindelse med sygdomsforløbet</i>	8
5. Øvrig hjælp til personale	8
6. Links og materiale	8

Forord:

Denne sorg- og kriseplan er en vejledning for Sortedamskolens personale i tilfælde af, at død eller ulykke finder sted hos en elevs nærmeste familie¹. Sortedamskolens sorg- og kriseplan skal benyttes ved følgende hændelser:

- I tilfælde af død i en elevs nærmeste familie
- I tilfælde af alvorlig sygdom i en elevs nærmeste familie
- I tilfælde af en elevs død
- I tilfælde af en elev bliver alvorlig syg

Når et barn mister eller oplever alvorlige hændelser, skal skole og hjem samarbejde om at tage hånd om barnets trivsel.

Enhver sorg- og krisesituation skal tages alvorligt og arbejdes med.

I sorg- og krisesituationer reagerer vi forskelligt. Traumatiske hændelser kan forekomme på forskellig vis. Åbenhed om det skete, hvor trist og traumatisk det end må forekomme, kan være den bedste støtte for barnet.

Indholdet i denne sorg- og kriseplan skal forstås som en vejledning, der bør tilpasses den enkelte sag.

Indholdet i denne sorg- og kriseplan er inspireret af materialet fra "OmSorg – Sorghandleplan 2.0" et samarbejde mellem Kræftens Bekæmpelse og Egmont Fonden. Dette materiale kan derfor med fordel også læses.

1. I tilfælde af død i en elevs nærmeste familie

Hvis du som personale modtager besked om, at en fra elevens nærmeste familie er afdøet ved døden, skal følgende procedure følges:

1. Informér øjeblikkeligt skoleledelsen om dødsfaldet. Skoleledelsen informerer derefter øvrigt personale.
2. Efter aftale orienteres elevens klasse om dødsfaldet. Det kan være, at de pårørende selv ønsker at informere klassen eller at være til stede, når der skal informeres om hændelsen. Hvilken information og hvordan den skal videregives, afklares mellem skole og hjem, hvorefter information gives.
3. I forbindelse med at elevens klassekammerater informeres om dødsfaldet, bør klassekammeraterne også forberedes på, at den enkelte elev kan være mere sårbar end ellers, og at der derfor må tages ekstra hensyn.
4. Inden begravelsen kontaktes hjemmet enten af klasselærer med henblik på at afklare om hjemmet ønsker, at lærer og eventuelle klassekammerater deltager i begravelsen. Hvis elever skal deltage i begravelsen, skal disse ledsages af deres forældre. Hvis elever skal deltage i begravelsen, skal klasselæreren forberede eleverne på, hvad der skal

¹ Nærmeste familie forstås som forældre, søskende og/eller eleven selv.

ske ved begravelsen. Dette er relevant selvom, at eleverne skal deltage i begravelsen i selskab med deres forældre.

5. Aftal med hjemmet via tlf. hvornår og hvordan eleven vender tilbage til skolen. Hver enkelt elev vil tackle sorgen forskelligt, men det anbefales at eleven vender tilbage til sin klasse så hurtigt som muligt. Efter begravelsen (og når hjemmet kan overkue det), skal der aftales en dato til møde mellem hjem og KL/HO. På mødet skal der indgås aftaler om hvorledes parterne bedst støtter op om eleven.
 - Inden mødet:
Teamet omkring elevens klasse holder et møde med henblik på, at finde en dato for møde med elevens nærmeste familie samt at afklare hvilket personale fra skolen samt eventuelle eksterne samarbejdspartnere, der skal deltage i mødet. Relevante eksterne fagpersoner kunne være skolens socialrådgiver/psykolog/sundhedsplejerske. AKT kan hjælpe med koordineringen af eksterne fagpersoner. Samtykkeerklæring printes ud, så den kan tages med på mødet.²
 - Til selve mødet:
Elevens nærmeste familie, der deltager i mødet, spørges ind til nuværende status. Der tages stilling til, hvorvidt skolen kan hjælpe med at formidle yderligere hjælp til eleven og familien via skolens socialrådgiver/psykolog/sundhedsplejerske. Ønskes dette skal samtykkeerklæringen udfyldes. Til mødet igangsættes en dynamisk handleplan, som KL/HO er ansvarlig for at følge op og evaluere på. I den forbindelse kan der med fordel aftales en ny dato for et opfølgingsmøde.
Vær opmærksom på at inddrage elevens oplevelser og behov. "Barnets stemme" materiale kan med fordel benyttes i den kontekst. KL/HO kan sparre med AKT om den dynamiske handleplan og Barnets Stemme.

2. I tilfælde af alvorlig sygdom i en elevs nærmeste familie

Hvis du som personale modtager besked om, at en fra elevens nærmeste familie er blevet ramt af alvorlig sygdom, skal følgende procedure følges:

1. Informér afdelingslederen om dette. Afdelingslederen tager derefter stilling til, hvem der øvrigt skal informeres.
2. Hvis eleven og nærmeste familie har et ønske om det, informeres elevens klassekammerater om krisen. Det kan være, at de pårørende selv ønsker at informere klassen eller at være til stede, når der skal informeres om situationen. Hvilken information og hvordan den skal videregives, afklares mellem skole og hjem, hvorefter information gives.
3. I forbindelse med at elevens klassekammerater informeres, bør klassekammeraterne også forberedes på, at den enkelte elev kan være mere sårbar end ellers, og at der derfor må tages ekstra hensyn.

² Intra → arkiv → dokumenter → ressourcecenter → blanketter og skemaer

4. Aftal med hjemmet hvornår og hvordan eleven kan være i skolen. KL/HO tilbyder hjemmet et møde med KL/HO. På mødet kan der indgås aftaler om hvorledes parterne bedst støtter op om eleven.

- Inden mødet:
Teamet omkring elevens klasse holder et møde med henblik på, at finde en dato for møde med elevens nærmeste familie samt at afklare hvilket personale fra skolen samt eventuelle eksterne samarbejdspartnere, der skal deltage i mødet. Relevante eksterne fagpersoner kunne være skolens socialrådgiver/psykolog/sundhedsplejerske. AKT kan hjælpe med koordineringen af eksterne fagpersoner. Samtykkeerklæring printes ud, så den kan tages med på mødet.³
- Til selve mødet:
Elevens nærmeste familie, der deltager i mødet, spørges ind til nuværende status. Der tages stilling til, hvorvidt skolen kan hjælpe med at formidle yderligere hjælp til eleven og familien via skolens socialrådgiver/psykolog/sundhedsplejerske. Ønskes dette skal samtykkeerklæringen udfyldes. Til mødet igangsættes en dynamisk handleplan, som KL/HO er ansvarlig for at følge op og evaluere på. I den forbindelse kan der med fordel aftales en ny dato for et opfølgingsmøde. (en statussamtale på skolen eller evt. via tlf. hvor hjem og KL/HO redegør for deres syn på elevens trivsel)

Vær opmærksom på at inddrage elevens oplevelser og behov. "Barnets stemme" materiale kan med fordel benyttes i den kontekst. KL/HO kan sparre med AKT om den dynamiske handleplan og Barnets Stemme.

3. I tilfælde af en elevs død

Hvis du som personale modtager besked om, at en elev er afdød ved døden, skal følgende procedure følges:

1. Informér øjeblikkeligt skoleledelsen om dødsfaldet. Skoleledelsen informerer derefter øvrigt personale og kontakter Østerbro/indre bys sorgkriseteam (kontakt skolens psykolog)
2. Skoleledelsen orienterer skolens arbejdsmiljørepræsentant, som derefter kan tage hånd om berørt personale. Det er vigtigt, at personalet også kan modtage støtte og hjælp fra kollegaer. Der skal være mulighed for at kunne udtrykke, hvis man er så berørt af situationen, at man ikke kan magte det videre arbejde. Arbejdsmiljørepræsentanten vurderer om berørt personale skal tilbydes akutsamtale med skolens psykolog. Efterfølgende vil der også være mulighed for at få gratis psykolog-samtaler gennem skolens Falck-abonnement.
3. KL/HO informerer klassens forældregruppe. Skoleledelsen sørger for, at resten af skolens elever og forældre informeres om dødsfaldet. Skoleledelsen er i samarbejde med personaleteamet omkring klassen ansvarlig for, at ingen elever sendes hjem uden at hjemmet er orienteret om hændelsen via intra først. Husk også at orientere forældre til elever, der ikke er i skole på den pågældende dag. Forældrene gøres opmærksom på, at ingen elever bør være alene hjemme, når de denne dag kommer hjem fra skole/fritidsordning.

³ Intra → arkiv → dokumenter → ressourcecenter → blanketter og skemaer

4. Klasselærer/team lægger så hurtigt som muligt en plan for, hvordan og hvornår elevens klasse skal informeres. Form og indhold kan evt ske i sparring med AKT. Skoleledelsen sørger for, at klasselæreren, hvis han/hun er i stand til det, kan være hos klassen hele skoledagen.
5. Under samværet med klassens elever, er det vigtigt at skabe mulighed for, at eleverne kan tale åbent og konkret om det skete. Der bør skabes mulighed for, at eleverne kan tale om det, de umiddelbart tænker og føler. Ligeledes bør det respekteres og anerkendes, at eleverne kan reagere sorgfuldt på forskellig vis. Nogle elever vil muligvis reagere mere udadvendt, mens andre elever kan reagere mere indadvendt eller skifte mellem disse forskellige reaktionsmønstre.

3.1 Dagen efter beskeden om dødsfaldet:

- Flaget hejses på halvt. Det er skoleledelsens ansvar at drage omsorg for, at dette bliver gjort.
- Skoleledelsen sørger for, at der skrives et brev til elevens hjem.
- Skolen samt fritidsordningen kan afholde mindehøjtidelighed med deltagelse af elever og ansatte efter meddelelsen om dødsfaldet. Hvis det er muligt, kan eleverne fra den pågældende klasse inddrages i planlægningen af mindehøjtideligheden f.eks. med idéer til salmer/sange, musik, udsmykning og forskellige indslag.
- Skoleledelsen sørger for, at de pårørende inviteres til mindehøjtideligheden.

3.2 Inden begravelsen

- Inden begravelsen kontaktes hjemmet enten af klasselærer eller en repræsentant for ledelsen med henblik på at afklare om hjemmet ønsker, at lærer og eventuelle klassekammerater deltager i begravelsen. Hvis elever skal deltage i begravelsen, skal disse ledsages af deres forældre. Hvis elever skal deltage i begravelsen, skal klasselæreren forberede eleverne på, hvad der skal ske ved begravelsen. Dette er relevant selvom, at eleverne skal deltage i begravelsen i selskab med deres forældre.

3.3 Efter begravelsen

- I tiden efter begravelsen bør der fortsat være opmærksomhed på klassekammeraternes reaktioner og sorgarbejde. Under samværet med klassens elever, er det vigtigt at skabe mulighed for, at eleverne kan tale åbent og konkret om det skete. Der bør skabes mulighed for, at eleverne kan tale om det, de umiddelbart tænker og føler. Ligeledes bør det respekteres og anerkendes, at eleverne kan reagere sorgfuldt på forskellig vis. Nogle elever vil muligvis reagere mere udadvendt, mens andre elever kan reagere mere indadvendt eller skifte mellem disse forskellige reaktionsmønstre.

4. I tilfælde af en elevs alvorlig sygdom

Hvis du som personale modtager besked om, at en elev er blevet ramt af alvorlig sygdom, skal følgende procedure følges:

1. Informér afdelingslederen om dette. Afdelingslederen tager derefter stilling til, hvem der øvrigt skal informeres.
2. Hvis eleven og nærmeste familie har et ønske om det, informeres elevens klassekammerater om elevens sygdom og sygdomsforløb. Det kan være, at de pårørende selv ønsker at informere klassen eller at være til stede, når der skal informeres om situationen. Hvilken information og hvordan den skal videregives, afklares mellem skole og hjem, hvorefter information gives.
3. I forbindelse med at elevens klassekammerater informeres, bør klassekammeraterne også forberedes på, at den enkelte elev kan være mere sårbar end ellers, og at der derfor må tages ekstra hensyn. Ligeledes må der i samværet med klassens elever skabes mulighed for, at eleverne kan tale åbent og konkret om, hvordan de oplever elevens sygdomsforløb. Der bør skabes mulighed for, at eleverne kan tale om det, de umiddelbart tænker og føler. Ligeledes bør det respekteres og anerkendes, at eleverne kan reagere sorgfuldt på forskellig vis. Nogle elever vil muligvis reagere mere udadvendt, mens andre elever kan reagere mere indadvendt eller skifte mellem disse forskellige reaktionsmønstre.
4. Aftal med hjemmet hvornår og hvordan eleven kan være i skolen. Derefter skal der findes en dato til et opfølgingsmøde, hvor der tages udgangspunkt i følgende handleplan:
 - Inden mødet:
Personaleteamet omkring elevens klasse holder et møde med henblik på, at finde en dato for møde med elevens nærmeste familie samt at afklare hvilket personale fra skolen samt eventuelle eksterne samarbejdspartnere (socialrådgiver/psykolog/sundhedsplejerske), der skal deltage i mødet. Samtykkeerklæring printes ud, så den kan tages med på mødet.⁴
 - Til selve mødet:
Elevens nærmeste familie, der deltager i mødet, spørges ind til nuværende status i forhold til sygdomsforløbet. Der tages stilling til, hvorvidt skolen kan hjælpe med at formidle yderligere hjælp til eleven og familien via skolens socialrådgiver/psykolog/sundhedsplejerske. Til mødet igangsættes en dynamisk handleplan, som er ansvarlig for at følge op og evaluere på. I den forbindelse kan der med fordel aftales en ny dato for et opfølgingsmøde. Vær opmærksom på at inddrage elevens oplevelser og behov. "Barnets stemme" materiale kan benyttes i den kontekst.

⁴ Intra→arkiv→dokumenter→ressourcecenter→blanketter og skemaer

4.1 Vurdering af faglig og social skoledeltagelse i forbindelse med sygdomsforløbet

- Personalet teamet omkring elevens klasse samt afdelingslederen bør i fællesskab foretage en vurdering og afklaring af, hvordan eleven kan indhente den faglige læring, der foregår i skolen og som eleven eventuelt i en periode ikke kan deltage på lige fod omkring. Ligeledes bør der udpeges en ressourceperson, som kan være ansvarlig tovholder i forhold til denne proces.

5. Øvrig hjælp til personale

Hvis du som personale modtager besked om, at en elev er i alvorlig sorg og/eller krise pga. ovenstående punkter, kan du i øvrigt forholde dig til følgende:

1. Din afdelingsleder vil tage en snak med dig om, hvordan du bedst muligt kan hjælpes som personale i en situation, hvor du arbejder med sorg og/eller krise.
2. Lige som med ledelsen kan du indgå i tæt dialog med din medarbejderrepræsentant med henblik på, hvordan du som personale kan trives bedst muligt i den periode, hvor sorg og/eller krisen finder sted.
3. Du kan få tilbudt forskellig hjælp fra skolens Ressourcecenter, der kan bidrage med viden og vejledning fra forskellige tværfaglige perspektiver.

6. Links og materiale

Pjecer

"Er din mor eller far syg" (kontakt AKT)

"Børn og unge i sorg" (kontakt AKT)

Bøger

"Når hjertet går ondt" 0.-2.kl

"Når bånd brister" 3.-5.kl

"Når den man elsker dør" 6.-8.kl

"tilbage til skolen" elever i behandling

<https://bornungesorg.dk/>

<https://www.phmetropol.dk/bornebuddies/professionelle>

<https://www.cancer.dk/hjaelp-viden/raadgivning/radgivninger/region-nordjylland/aalborg/gruppe/sorggrupper-for-boern-og-unge-p2/>